

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.
---	---	--	---	---

Most kezdődik!

DEÉS, 1884. okt. 21.

Lapunk, több számában, (már dicsérjük meg magunkat, ha más nem teszi), kétség-kívül tanulságosan foglalkozott gazdasági helyzetünkkel, immár adjuk át az iparnak a helyet. Ez az eljárás még egy kis képletet is foglal magában. Azt mutatja, hogy föld-mivelési államunknak iparállammá kell ki-fejlődnie. Persze ez nem úgy értendő, hogy vegyük elő a spongyiát és hazánk közgaz-dasági táblájáról töröljük le a földmivelés üzését és írjuk oda: „ipar“; hanem úgy ér-telmezendő, hogy hát az „a“ után „b“-t kell írni, vagyis a gazdálkodás mellé méltó helyre illesztendő az ipar felkarolása.

Nem eszméről van szó. Erről már na-gyon sok szó volt. Következzék a tett. A cselekmény a maga minutiosus részleteivel akképen, hogy egy hajszálnyit sem kell ki-csinyelni, mellőzni, ha az bár csak porszemnyi nagysággal növelheti honi iparunk fejlődé-sét. Pedig nemcsak ily kicsiségeknek az el-mulasztását tapasztalhatjuk. Tapasztaljuk akkor, midőn gyűlésekben, értekezésekben, sajtóban záporosóként hintjük a sok szóvi-rágot, aztán in concreto azt a szegény csiz-madiát nem csekély göggel lenézzük. Ily ellentétes bánással nemsokra megyünk. Cé-lunkat, a hazai ipar megizmosodását csak úgy biztosíthatjuk, ha mindenki, kicsiny és nagy, pap, ügyvéd, tisztviselő és főrangu megteszi jó lélekkel a maga körében azt, a mi tőle telhetik; és megteszi ezt nemcsak az általános iparfogalomért, hanem az egyes mesteremberért is.

Ha így fogná fel mindenki teendőjét az új ipartörvény végrehajtása körül, akkor szent meggyőződésünk, pár esztendőre hatá-rozottan azt mondanák, ez párját ritkító

mintatörvény. De hogyha az eddigi felüle-tesség, lanyhaság, mélyebb érdeklődés nél-küliség továbbra is megmarad, bizony-bizony mondjuk (mert hát ehhez nem kell jóstehetség) ezt a törvényt úgy elítélik, mint elődeit, ha ugyan még rosszabbnak nem fogják tartani.

Az új ipartörvény egyik, különösen lé-nyeges kimagasló intézménye: az ipartestü-let. Oly nyomatékos önkormányzati jogokkal van felruházva, hogy szinte kiváltságoltnak látszik. Megadja iparos polgárainknak a ha-talmat önrendelkezni, bajait saját belátása szerint eligazítani, erkölcsileg, szellemileg, vagyoniilag önmagát emelni.

E testület megalakítása érdekében meg-indult városunkban is a mozgalom. F. hó 19-én városunk iparosai igen népes gyűlést tartottak, melynek lefolyásáról a következő-ket közölhetjük. Lo son c y István városi főjegyző, mint iparhatósági előadó fölkéri dr. Havas Gyulát, az „Iparos Ügyi Köz-löny“ volt szerkesztőjét, szíveskedjék az ál-tala keletkezésében éber figyelemmel kísért és egészében áttanulmányozott új ipartör-vényt ismertetni. Utóbbnevezett magyarázza a törvény főbb elveit és szabályait. Előso-rolja azon iparágakat, melyek immár képe-sítéshez kötvék, fölemlíti, hogy idegen ipa-ros nem látogathatja heti vásárainkat, fejte-geti a segédszemélyzetre vonatkozó új intéz-kedéseket és különösen behatóan foglalkozik az ipartestület céljával, előnyeivel, alakítási módozataival, majd az ipartársulatok és ipar-hatósági megbízottak intézményére terjeszke-dik ki. Előadása közben Glaviczki, Maksai, Vass Antal, Némethy, Weinberger stb. ipa-rosok kérdést intéznek hozzá, melyre követ-keznek a felvilágosító válaszok, nem egyszer ezek érdekes eszmecseréket idéznek elő. — Ja k a b Károly, Lo son c y István és má-sok hozzászólása után felkéretnek az egyes ipartársulatok arra, hogy saját kebelökben tegyék meg az ipartársulat létesítésére kívánt

intézkedéseket. Miután még a főjegyző a jelenlevő P feiffer János ipariskolai igaz-gató óhajára is, figyelmezteti az iparosokat, hogy tanonczaikat küldjék pontosan és lel-kiismeretesen az ipariskolába, Vass Antal csizmadiaipartársulati elnök a maga és társai nevében köszönetet mond dr. Ha-vas urnak szíves fáradozásáért, az iparosok érdekeinek támogatásáért és aggályaik szétoz-latásáért, — az ülés éljenzés közben feloszlott.

Reméljük, hogy iparosaink megszívelik a vett intézkedéseket és szeretnők remélni, hogy törekvésük polgártársaik részéről méltánylásban részesülend.

Lássanak hát az átalakulás munkájához Segits magadon, s az Isten is megsegít. Ez minden okos ember jelszava.

Rapl.

Deés város képviselő-testületének közgyűléséről.

Deés város képviselő-testülete folyó évi ok-tóber hó 16-án rendőrkapitány Fenyő Lajos mint polgármester-helyettes elnöklete alatt a kö-vetkező közérdekű tárgyakat intézte el:

1.) A városi birtokossági választmánynak, Deés város képviselőtestületének átirata folytán a borárulási jogbérletnek jövőben mimódoni ke-zelésére nézve hozott véleményes határoza-ta, s ezzel egyidejűleg beterjesztett árverezési feltételek átvizsgálás és esetleg újbóli átdolgozás végett kiadatott rendőlkapitány Fenyő Lajos elnöklete alatt Róth Pál, ügyész Szigethy Miklós, Nagy Miklós, Tüzes Karácson, Tur-bucz Ferencz, Kustár Károly, Munteanu Ágoston és Hartman Ferencz képviselő tagok-ból álló bizottságnak.

2.) A deési tűzoltó-parancsnokság kérdést intéz-vén az iránt, hogy vajjon a téli időszakban kívánja-e a képviselő-testület, hogy a tűzoltó-őrség alkal-masztassék? Igenlő esetben kéri a parancsnok-ság, hogy a városházánál alkalmazott jelenlegi

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

A tudomány újabb vívmányai.

I.

Pezsgővérű, gőzerővel haladó századunkban alig hagyjuk hátunk mögött a „tegnapot“ és a „ma“ már újabb tudományos kísérlettel és ered-ménnyel tárul eléink.

Igy például a fizika előrehaladtával nagy mérvben szaporodott azon készülékek száma, mely-ek segítségével hallószervünk gyarlóságán segíthe-tünk. A legegyszerűbb eszköz a hallócső, mely kitágult tölcser-alaku végével felfogva a hanghul-lámokat, összegyűjtve vezeti azt füleinkbe. Az amerikaiak, a maguk módja szerint „fülkagylókat“, „fülpápaszemet“ is hirdetnek és ajánlanak; mind ezekről azonban kevés mondani valónk van. Mióta azonban Bell, Edison, Siemens, Hughes és mások: a villamosságot és delejességet összekeverték a hanghullámokkal, oly készülékeknek jutottunk bir-tokába, melyeknek nemcsak czifrábnál-czifrább nevét, hanem soha nem is gyanított működését is csodálnunk kell.

Alig pár éve, hogy Bell feltalálta a telefont, a mi nem egyébből, mint egy vaslemezből áll,

mely a hanghullámok által mozgásba hozatik, s a mozgás által a mögötte lévő patkó alakú vasban a mágnesi erőt megváltoztatja és ezen megváltozása a delejességeknek egy sodronyon mesz-sze elvezethető és az állomás másik végén ha-sonló változást idéz elő, mely végre kényszeríti az ott lévő vaslemezt, hogy rezgésbe jöjjön; vagyis a levegőt maga előtt hullámozásba hozva, hangot adjon. Ma már minden nagyobb városban telefo-non át discurálnak az emberek.

Bell telefonjánál nagyobb feltűnést keltett Hughes „microfon“-ja, mert ezzel még a sétáló légy lépteit is meglehet hallani. Szörnyű kilátás ez a szerelmesekre nézve; és jaj annak a fiatal embernek, a ki nem veszi észre, hogy az ifju hölgy feje fölött a kedves mama egy microfont akasztott a falra.

A távolabb lakó szerelmesek számára már sokkal alkalmasabb készülék Edison „megafonja.“ Ez három egymásba dugott tölcserből áll, mely-nek segítségével három angol mértföldnyi távol-ságra lehet sugdolódni; — ámbár történetirők Nagy Sándor egy oly messzeszóló csövérről tesz-nek említést, melylyel mértföldekre oszlott sere-gét minden megerőtetés nélkül vezényelhette — ha igaz!

A legújabb hallószerek egyike ismét Bell „fotofon“-ja. Mig a „fonograf“ leírja a szavakat, hogy azt vele bármikor elmondathassuk; mig a „microfon“ a legcsekélyebb zajra is figyelmessé tesz bennünket, a telefon segélyével pedig mért-földekre beszélhetünk, addig a „Fotofon“ a han-got a fény gyorsaságával (40 ezer mértföld má-sodpercenként) — viszi tovább. A „fotofon“ két tükrökből áll. Az egyikről a fénysugarak a másikra esnek. Ez utóbbi a fényt egy pontba gyűjti ösz-sze, mely pontban egy selen-ből készült henger van elhelyezve. Ezen henger egyik oldalról villa-mos folyammal, a másik oldalon egy telefontal áll kapcsolatban. A beszélő egy ruganyos tükröre be-szél; a beszéd rezgéseit a fénysugarak átviszik a felfogó tükrökhöz, rávezetik a „selen“-re, mely az-tán a beszéd, illetőleg a fénysugarak változása szerint ereszti magán keresztül az elektromos ára-mot a telefonba. Ezen két utóbbi készüléknek ma még kevés gyakorlati értéke van; elméleti értéke azonban igen nagy, a mennyiben ezen elmélet által be van bizonyítva, hogy a hang is átváltoz-tatható mechanicus munkára és viszont: a mecha-nicus munka hanggá.

E. K.

országba kijáró kéménynyel láttassék el; mire az őrség alkalmazása kimondatott és az országba berendezésével a tanács megbízott.

3.) Tárgyaltatott Walton Eduárdnak kérése, mely szerint a „Rózs-hegy“ oldala mellett felépítendő téglagyárhoz szükséges hely bérbeadását kéri; Izsáky József, Frank János és Szigethy Miklós képviselő-testületi tagok megbizattak a kért helyet kijelölni.

4.) A községi faiskola-kertben 105 drb. oltovány lévén elarusítandó: a 20 kr-ával való elarusítással számvevő Izsáky József bizatott meg.

5.) Az engedélyhez kötött iparágakra vonatkozó szabályrendelet 8 napra a városháza nagyszobájában közzéadásra kitétetni határozatott.

6. A majorok közti utcára bemenő híd újbóli építése elhatározatott.

7.) Fesztinger és Hochtheil piaci szemét és vásárvám bérlők azon indokból, mert hetivásárokon az új ipartörvény értelmében idegen helyről jövők a piacon nem árulhatnak, bérleti jogukban sérelmet szenvedtek, ezen bérletet felmondják; véleményes jelentéstétel végett kiadatott a városi ügyésznek.

8.) Belügyminiszteri körrendelet folytán a szathmármegyei vízkárosultak részére 10 frt segély szavaztatott meg.

Több magánfelek kéréseinek elintézése után a gyűlés eloszlott.

—y.

Színészeti.

A Polgár Károly igazgatása alatti színház-folytatja előadásainak változatos sorát, ha nem is oly tömeges látogatás mellett, mint azt talán e nagy személyzetű színház fenntartása igényelné, de az adott s köztünk uralkodó viszonyok közt, most, midőn még a küszöbön álló tél is ezer igényeivel áll közönségünk előtt, minden nagyítás nélkül állíthatjuk, hogy látogatott ház előtt, főleg ha az e folyó hó 18-án adott „Gasparone“ operett színrehozatalát vesszük mérvadóul, mely a zimankos idő dacára nagy közönséget hozta egybe. Maga a darab is, mint újdonság nagy vonzerővel bír, mely hatalmas zenei szépséggel bír s Olaszhon szép vidékén foly le, s mintha éreztük volna fiainak tűz és szenvedéllyel telt szívök lüktetését, melynek hű kifejezést adott Polgár Gyuláné, kecsben és dalban elragadva a közönséget, midőn Erdélyi Ottilia Zenobia burlesque szerepében mindvégig a közönséget derült hangulatban tartá úgy játéka, mint bizar bobítás jelmezével. A podestát Polgár Károly bravúrral adta, hűje fiát Deák tette érdekessé. Kis, Szabó, Németh és Antal helyöken voltak.

Vasárnap „Csicsóné“ népszínművet láttuk s már a róla szóló s ország-szerte ismeretes „Csicsóné, galambom“ népdal eléggé engagirozta a vasárnapi publikumot, mely szép számmal is gyűlt fel. Magának a darabnak bírálatába nem bocsátkozunk, mely már a népeletbe is bevitt a bukott családoknak a házasság révén divatos szabadulási törekvését. A czimszerepet Bodor Etel nagy animóval adta, élénk játéka mellett, bár nem nagy terjedelmű, de érdelem-dús hangja több tapsokat költs fel. Még fölemlítjük Szabó Gyulát a podagrás vén szerelmes Csicsót, Rózsa Dávid árendást, s melynek Móricz mamlasz arszlánkodó fiát Polgár Károly hiven alakítá.

Oct. 21. „A Koldusdiák“ operette került színre, mely egyike volt a legsikerültebb előadásoknak. S ez alkalommal dicsérőleg kell megemlékeznünk a kardalnokokról egyenként és összesen, kik egybevágó közreműködésükkel tesszik teljessé a sikert, melyet nagyba fokoz a zenekar, mely egy kopott zongora bomlott hangjai helyett Brodmann karnagy vezetése alatt egybevágó kísérettel fokozza az énekrészek hatását. Az est sikerének dicsőségéből az első rész a főbb szereplőknek jut, ezek közt Polgárné Simándiné, Latabárné és Polgár Károly nyílt jelenetekben taps és kihívásokkal lettek kitüntetve.

Szardán (22-én) Csiky Gergely „Buborékok“ című 3 felvonásos vígjátéka került színre. A darab szellemes ötleteivel, az életből merített alakjaival a közönséget kezdettől végig folytonosan derűtségben tartja; csaknem minden mondatban van valami, ami a közönségnél hatást kelt-

het, s a darab epizódjai úgy sorozódnak egymás után, hogy a közönség érdeklődése szüntelen fokozódik egész a buborékok teljes felfuodása és szétpattanásáig, melyeken a nagyravágyásból eredő pazar fényűzés ostromozása hatással vonul keresztül, — noha a végeredményben megtorlást nem találja is.

Rég hallottunk egy estén annyi zajos, szünni nem akaró tapsot közönségünkől mint ez előadás alatt, miből bizton levonhatjuk a következtetést, hogy a társulat e darabot jó előkészülettel és animóval hozta a közönség elé. Megtapsolták Szidoniát, a fényűző és nagyravágyó szenvedélyeit az anyai szeretet köpenye alá burkolva érvényesítő anyát sikerrel alakító Rózsa-né-t; Szabó Gyulát, Solmay: a főköltő hatalma alá került gyenge férj személyében. Roth Mari: Serafin; Kiss: Rábay a becsületes hivatalnok; Szabó Gábor: Marosán; Polgár Károly: Chupor és Latabárné: Szereczkyné mind oly kidomborodott alakok voltak, kiknek megjelenései váltakozva derűtséget és érdekességet keltettek s a közönséget ismétlődő tapsokra ragadták. Megemlítenők még: Polgár Fanni, Németh, Deák és a Komlossi-pár kisebb szerepeikben.

Csütörtökön Polgárné jutalomjátéka vala a „Három pár cipő“ énekes életkép. E darabban Léni a cipész-mester (Németh) neje viszi a főszerepet, mely Polgárné-nak kiváló alakításai közé tartozik. Ki is jutott neki a tapsból annyira, hogy a nem nagy számú de jól hangolt közönség akkor is megtapsolta, mikor vele versenyt nevetett. Egyéb iránt tűzről-pattant menyecske volt, dalai s különösen Cliqueu dala nagy tetszést arattak. Az előadás összességében a működők mindannyian megérdemlik a dicséretet. — Úgy a jutalmazott, mint az előadás nagyobb közönséget érdemelt volna.

Tegnapra (Szombat) „Rip van Winkle“ volt kitűzve, ma „Vén Kupecz“ eredeti népszínmű adatik, s közelebb színre kerül a „Vasgyáros“, hírneves francia színmű.

Borsl.

VEGYESEK.

— Deés város polgármester választása f. hó 30-ikára van kitűzve, a megye alispánja elnöke alatt.

— Gyász-hír. Hosszu Elek, kir. aljárásbíró, mint férj; Hosszu Etelka, Margit, Erzsi, és Kata gyermekei; Borbély Ferencz és Balogh Mária, mint szülők, vigasztalan s elszomorodott szívvel jelentik, a maguk és számos közelebbi és távolabbi rokonok nevében, hogy Borbély Rózsa az őrangyaloként jó hitvestárs, fáradhatlan gazdasszony s leggondosabb anya, szüleit tisztelve szerető leány és önzés nélküli emberbarát, élete 32-ik évében, folyó hó 24-én reggeli 1/2 3 órákor, 14 évi boldog házassága évfordulója napján, hosszas betegség- és a halotti szentségek ajtatós felvétele után megszűnt élni. — Temetése f. hó 26-án d. u. pont 2 órákor fog, nagy-király-utczai 81. számú saját házából, a róm. kath. szerzetárs szerint megtartatni, s a rózsahegy-i család sirboltba elhelyeztetni. Mely végtisztességre a résztvevők szomorúan meghívattak. Áldás emlékére! Béke poraira! — Deés, 1884. október hó 24-én.

— A „Szamosvölgyi-Vasút“ Deés-kolozsvári vonalán már e folyó hó 15-étől kezdve hetenként csak háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és pénteken mennek kettős vonatok.

— A „Deés-besztercei vasút részvénytársaság“ alapító tagjai — miként lapunk hirdetési rovatában olvasható, — Besztercen, november hó 23-án az építkezéskérdésében közgyűlést tartanak.

— Az országgyűlés bíráló-bizottsága tárgyalta gr. Teleky Domokos választási ügyét. A bizottság a választás ellen beadott kérvényt alaki tekintetben vette üléseiben vizsgálat alá, és azt alaki kellékek hiánya miatt szótöbbséggel elutasítandónak találta, ezt azzal indokolva, hogy a kérvény egyik mellékletének hitelessége nincs igazolva, hogy a visszaélésekről felvett körjegyzői okirat hites tolmács közbejött nélkül vétett fel (az adatokat szolgáltató választók csak románul beszéltek, a körjegyző pedig e nyelvet nem értvén, más által tolmácsoltatva a bementásokat), és hogy a többi mellékletek megfelelő bizonyító adatokat nem szolgáltatnak. Es így gr. Teleky Domokos megyénk magyar-láposi választó kerülete képviselőjének igazoltatott. Az országgyűlés felirati vitája alatt Horváth Boldizsár a többek közt ezeket mondja: „a baj fészket társadalmunkban találom, melynek nagy bűne hogy nem bírván alkalmazkodni az új civilizáció nagy átalakulásaihoz, retrográd eszmékben keres védőeszközöket; a gentry van hivatva, hogy a ragály

terjedésének útját állja s a gentry legyen tisztában azzal, hogy ha befolyása nem sikerül a vészes mozgalmat megállítani, talán örökre kiesik kezéből a vezérszerep.“ S kimondta, hogy kormányváltás nem segíthet a bajon, orvoslás csak egy van; útját vágni a retrográd eszméknek s visszatérni e nemzedéket az ősi nagy hagyományokhoz, mert hazánk jövője a liberalizmustól függ, a kulturát itt csak a magyar állam tarthatja fenn, a magyar állam pedig csak mint liberális állam maradhat meg.

— Nyilvános köszönet. Főispán báró Bánffy Dezső úr ő méltósága a Beszterce városában folyó év szeptemberében megnyitott állami iskolát szíves volt e hó 20-án nagybecsű látogatásával szerencsételtetni, s úgy a rend, mint a tanítás, s az iskolát látogató 51 növendék tisztasága felett, megelégedését nyilvánította. — Kiséretében volt Péterffy Zsigmond úr, a szamosvölgyi-vasút üzemeltetője is, a ki 5 frtot azon rendeltetéssel adott alólírt gondnoksági-elnöknek át, hogy abból a magyar olvasásban magát kitüntető, illetve magyarul legjobban olvasó 5 gyermek, nem-, vallás- és nemzetiségre való tekintet nélkül jutalmaztassék. A nemes tett dicséretre nem szorul, mindazáltal kötelességemnek tartom az adományt nyilvánosan is megköszönni és tudatni, hogy ezen összeget egyelőre a besztercei takarékpénztárba 7627. sz. alatt gyümölcsözés végett elhelyeztem. — Beszterce, 1884. október hó 21-én. — Pánczél János áll. isk. gondnoksági elnök.

— A 9-ik honvéd-husár-ezred részére a folyó évi őszi pótlóvadás Szamosújvárt deczember 1-én délelőtt 9 órákor és Deésen deczember hó 20-án délelőtt 9 órákor fog eszközöltetni. Pótlólovakul csak is 5—8 éves, 157-től 162 centimeterig menő magasságu lovak fogadtatnak el. A lóvásárlási ár 245 frt, melyből a szállítási és tartási költségek is fedezendőek.

— A törökbuza-szedés bevégeződött, a csaknem féltermésnek egy része tejes, éretlen. Szomorú látni, hogy a terhes munka és nagy költséggel produkált törökbuza éretlen csövei felkötözve a nép kunyhóinak szűk eresze alatt póznákra rakva szárittatnak, lehető használatás tekintetéből.

— A közelebbi gabnavásár nagyon gyenge volt. A buza nem kerestetett, törökbuza kevés hozatott be. A zab még a legkeresettebb, s vékája 50—52 kr-ral fizettetett. A budapesti gabnapiacson sincs élnkség, a legjobb búza métermázsája 8 frt 35 kr.

— Az „Ország-Világ“ XXI-ik füzeté a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg, s így az „Ország-Világ“ méltán örvend nagy kedveltségnek és egészben megérdemli azt a pártfogást, mely egyre növekedőben van, kivált azóta, mióta Degre Alajos jeles írónk szerkesztésében jelenik meg. A lap minden száma elárulja, hogy a szerkesztő és kiadó a lehető legnagyobb gondot fordítják úgy tartalmára, mint kiállítására. A díszes lap ára évnegyedre 2 frt 50 kr. Mutatványszám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

— A „Képes Családi Lapok“ 4-ik számának tartalma igen változatos. — Képei: A szamár-padban. Óriási fa Amerikában. A testvérek. — Melléklet: A „Scarpa Rachel“ című regény folytatása. — Előfizethetni: Méhner Vilmosnál negyedévre 1 frt 50 kr-ért.

— A pénzügyminiszter, ha a felirati vita végét ér, a képviselőházban be fogja nyújtani a budget előirányzatot. — A délvideki vámhivatalok miniszteri rendeletet kaptak, mely további intézkedésig megtiltja, hogy Szerbiából sertések hozassanak be. — A kholera. Nápolyban a kholeraesetek ismét szaporodnak. E növekedést a melegebb időjárásról kívül az alsóbb néposztály ételben és italban való kihágásai okozzák.

KÖZGAZDASÁG.

A sertés hizlalása.

A sertéshizlalás „évadjában“ vagyunk. Gazdáink legnagyobb része rendesen a törökbúzaszedés beövetkeztével szokta a sertéseket hizlaltatni, vagy ha úgy tetszik fölvetni. És a megkezdett hizlalást, a nálunk szokásos könnyen-hagyással folytatják a megszokott úton és módon, a nélkül, hogy fejöket törnék, vagy fáradságot vennének maguknak, azt minél előnyösebb módon haszonhajtóbbá tenni.

Nem úgy járnak az értelmes amerikaiak, kik itt is, mint a gazdaság egyéb ágaiiban für-

késznek s kísérleteket tesznek a nyerhető haszon szempontjából.

Igy a sertéshizlalást illetőleg egy amerikai mezőgazdasági intézet újabb kísérletek eredményét teszi közzé. A kísérletek célja az egész kukorica és a kukoriczaliszt takarmányértékének kiderítése volt. Két csapat sertést választottak, mindegyik csapat négy darabból állt. Márczius 15-én a sertéseket ólakba zárták és teljesen egyenlő körülmények között tartották, kivéve, hogy az egyik csapat kukorica-szemeken, a másik kukorica-liszten tartatott. Az előbbi csapat 63 nap alatt 687 font kukoriczát fogyasztott el és 80 fonttal gyarapodott. Az utóbbi csapat pedig 850 font kukorica-lisztet fogyasztott el és 116 fonttal gyarapodott. Ezután megfordították a takarmányozás. Az első csapat kapott kukorica-lisztet, a második egész kukorica-szemeket. Az első csapat 762 font kukorica-lisztet fogyasztott el és 134 fonttal gyarapodott. A másik csapat pedig 551 font kukoriczát fogyasztott el és 84 fonttal gyarapodott. Ezen számokból világos, hogy a kukorica-liszt sokkal jobban értékesül, mint az egész kukorica, mert kevesebb mennyiség kell belőle egy font hús előállítására, mint az egész kukorica-szemekből. E mellett megjegyzendő, hogy a sertések többet esznek ugyanazon idő alatt a lisztből, mint az egész szemekből, tehát hamarabb hiznak és így kevesebb takarmány kell szervezőtök fentartására a teljes meghízásig, a mely körülményt a hizlalónak sohasem szabad szem elől téveszteni.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságától.
3177. sz. 1884.

Mindenik szolgabírónak.

Az évenként teljesítetlen hagyott törvényhatósági közmunkanapszámok s ezek után a megye útfenntartási pénzalapját megillető kétszeres váltásdíjak mennyiségének megállapítása iránti eljárás teljesítésére illetékes közigazgatási közegek kijelölése tekintetében rendeltetik, a mint következik:

I. Ezen közigazgatási bizottság által a megyei közmunkanapszámokról szerkesztett községi összeírások szerint természetben lerovandó közmunkanapszámok mennyiségének arányában évről-

évre teljesítendőnek elrendelt útépítési- és útfenntartási munka az őszi időszak beálltával a megye alispánja által a megyei kir. építésetihivatal főnöke, az illető szolgabíró, útmeister és községi előljáró jelenlétében, a helyszínén pontosan számbavétetik; ezen számbavételről minden egyes községre vonatkozólag a teljesítetlen hagyott megyei közmunkanapszámok minőségét (kézi- vagy fuvarnapszám) és mennyiségét feltüntető külön jegyzőkönyvek vétetnek fel s a felvett jegyzőkönyvek a nevezettek által aláíratnak.

2. Az alispán, az 1-ső pont alatt említett jegyzőkönyvek alapján, a megye egész területén teljesítetlen hagyott közmunkanapszámokat községenként feltüntető összesített kimutatást készít, e kimutatást a számbavételről tett jelentéséhez mellékelten a közigazgatási bizottság elé terjeszti, a jegyzőkönyveket pedig további eljárás végett az illető járási szolgabírónak (városi polgármesternek) kiküldi.

3. A járási szolgabírák az illető községek előljáróinak azonnal elrendelik, hogy az átvett jegyzőkönyvek szerint leróvatlan hagyott közmunkanapszámok kétszeres váltásdíjait a hátralékos közmunkaköteles lakosoktól 15. nap alatt felhajtván, az alispánhoz beszolgáltatassák.

4. A községek előljárói, kik a közmunkanapszámoknak az egyes közmunkaköteles lakosok által való leróvását nyilvántartani kötelesek;

a) a szolgabíró rendeletének (3 pont) vételét követő 3 nap alatt minden egyes közmunkahátralékos lakosnak az A. minta szerintkiállítandó — a hátralékban hagyott közmunkanapszámok minőségét és mennyiségét s az ezek után fizetendő kétszeres váltásdíjt feltüntető — fizetési meghagyást, mely ellen az illető a községi előljáróságnál 8 nap alatt írásban vagy szóval felszólalhat; vevény mellett kézbesítenek s a vevényeket gondosan megőrizik;

b) a fizetési meghagyások ellen akár írásban, akár szóval beadott felszólalásokat összegyűjtik, s azokat a vevényekkel együtt, a felszólalások megtételére kítűzött záros határidő lejártával azonnal a szolgabíróhoz terjesztik, illetőleg a szóval tett felszólalásokat bejelentik,

c) azon közmunka-hátralékos lakosoktól pedig, kik felszólalási jogukkal nyolcz napi határidő alatt nem éltek, a kétszeres váltásdíjakat minden további haladék kizárásával szabályszerű közigazgatási úton teljesített végrehajtás útján is beszedik, és az alispánhoz azonnal beszolgáltatják.

5. A r. t. városok polgármesterei a jegyzőkönyvnek az alispántól lett vétele után azonnal a 4-ik pontban irtak szerint járnak el, azon különbséggel, hogy a fizetési meghagyások ellen beadott felszólalásokat az alispánhoz kötelesek felterjeszteni.

6. A szolgabírák a községek előljáróságai által hozzájuk felterjesztett felszólalások vétele után az illető felszólalók és községi előljárók kihallgatásával és egyéb a körülmények szerinti bizonyítékok beszerzésével a hátralékban hagyott közmunka-napszámok minőségének és mennyiségének megállapítása iránt tárgyalásokat tartanak; e tárgyalásokról minden egyes közmunka-kötelezettre nézve külön jegyzőkönyvet vesznek fel, s e jegyzőkönyvek alapján a megállapított hátralék közmunka-napszámok kétszeres váltásdíjainak megfizetésére az illető közmunkakötelezettek, esetleg a pontos nyilvántartást elmulasztott községi előljárók határozatilag köteleztetvén, határozataikat az illetőknek vevények mellett kézbesítetik.

A szolgabírói elsőfoku határozatok ellen az érdekeltek 8 nap alatt fellebbezéssel élhetnek, melyek felett az alispán másod-fokban határoz.

Az érdekeltek 8 nap alatt a másod-fokban hozott alispáni határozatok ellen is felebbezéssel élhetnek, melyek felett harmad-fokban és végérvényesen a közigazgatási bizottság határoz.

7. Az alispán a polgármesterek által hozzá felterjesztett felszólalások (5. pont) felett a 6-ik pontban irtak szerint járván el, az illető közmunka-kötelezettet a hátralékban hagyott közmunka-napszámok kétszeres váltásdíjainak megfizetésére határozatilag első-fokban kötelezi.

Az alispán első-fokban hozott határozatai ellen az érdekeltek e közigazgatási bizottsághoz, e közigazgatási bizottság másodfoku határozatai ellen pedig a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterhez fellebbezhetnek.

8. Két egybehangzó határozatok ellen fellebbezésnek nincs helye, minélfogva az ily határozatok azonnal végrehajtandók.

9. A fellebbezések az érdekeltek által mindig azon hatósághoz adandók be, mely által a felebbezés kézbesítve lett.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának Deésen, 1884. évi szeptember hó 24-én tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső, főispán.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.

H I R D E T É S E K.

Közgyűlés.

1—2(286)

„A Deés-beszterczi Vasút Részvénytársaság“ első rendkívüli közgyűlését 1884. év november hó 23-án d. u. 3 órakor tartja meg Beszterczen a városi vendéglő termében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

NAPIREND:

- I. Igazgatósági jelentés a törzsrészvények elhelyezéséről.
- II. A pénzműveletekre és a Deés-beszterczi vonal kiépítésére vonatkozó ajánlat közlése.
- III. Igazgatósági javaslat e részvénytársaság felosztásáról, a jelenlegi igazgatóság számadásainak megvizsgálásáról — és az új szamosvölgyi-vasút részvénytársaság alakulásáról.

A. Deés-beszterczi vasút részvény-társaság igazgatósága.

H I R D E T É S !

Alólirott tudatom a n. é. közönséggel, hogy az

„ANGOL“-szállodát átvettem,
a hol
KÉNYELMES VENDÉGSZOBOK
a n. é. közönségnek rendelkezésére állnak.

továbbá
JÓ BOROKKAL és IZLETES ÉTELEKKEL szolgálók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

(281)3—4 Tisztelettel :
Offák Antal vendéglős.

Szám: 7853.—1884. 2—3(282)

Arverési hirdetmény.

A hosszumezei tömegesített koresmajog gyakorlatát folyó évi november hó 5-én a szolgabírói irodában tartandó nyilvános árverezésen haszonbérbe fogom adni három évre. Az árverezési feltételeket alólirotttnál lehet megtudni.

A járás szolgabírája
Csáki-Gorbón, 1884. okt. 9-én.
Vállya Ferencz, sz.-bíró.

Arverezési hirdetmény.

Csömény községe határán, mintegy 300 holdnyi területű erdőségben a folyó évi makk-termés Csömény községében a bíró lakában, nyilvános árverés útján, készpénz fizetés mellett, jövő november hava 7-ik napján elfog adatni.
Nagy-Ilonda, 1884. október 22-én,
(288)

2—3

Eladó ház!
A Nagy-Király utczában,
a Galiszer Antal m. kir. pénzügyőri-biztos féle
házas-telek örök áron eladó.
Értekezhetni: SIMON LAJOS orvossal Deésen.

Olcsó száraz tűzifa
nagyban és kicsinyben kapható
NIKK FERENCZ FARAKTÁRÁBAN
a két-hid között. 5—10

Daday János, zárgondnok.

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a kir. adókinestár végrehajtónak Farkas Dotyié s társai végrehajtást szenvedők elleni 63 frt 95 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék (a deési kir. járásbíró-ság) területén lévő Csatán községben fekvő, a csatáni 18-ik számú telekjkvben A. 7. 1. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 18. 19. 20. 22. 24. és 26. r.-sz. alatt foglalt-, s ezen tlkjkvnyvból a 21. és 23. rndsz. alatt időközben a 260. sz. tlkjkvnybe A. 1. és 2. rndsz. alá Prundus Flore javá-ra átjegyzett ingatlanokra az árverést 733. frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi november hó 3-ik napján d. e. 8 órakor Csatán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladat-ni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 73 frt. 30 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-ismervényt átszolgáltatni.

Kelt Deésen, 1884. aug. 9-én tartott üléséből, a deési kir. törv.-szék mint tlkvi hatóságnak.

Árverési hirdetményi kivonat.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a kir. adókinestár mint végrehajtónak Kovács Tódora Getyini s neje végrehajtást szenvedők elleni 30 ft 76 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törv-szék területén lévő Csatán közsé-gében fekvő, a csatáni 75. sz. tjkvben A. 7. 1—26. és 28. rdsza. foglalt ingatlanokra az árverést 719 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban el-rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi november hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Csatán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 71 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igaz-ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez le-senni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-sa értel-mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Deésen, 1884. aug. 15-én tartott üléséből, a deési kir. tvszék mint tlkvi hatóságnak.

KODOR községben, Deáki tanyán 100 szekér sarju és 140 szekér széna ELADÓ; ugyanott juhak teleltetésre felvételnek. — Értekezhetni: Deésen, Kodor-utca 1. szám a. Nagy Albert gazdatiszttel. (292)

Pályázati hirdetmény.

A csáki-gorbói körjegyzői keretben lemondás következtében megürült segéd-kör-jegyzői állomásra, — mely 150 frt évi fi-zetés és 50 frt szállásbér javadalmazással van egybekötve — ezennel pályázat nyittatik.

Felhívatnak mindazok, kik ezen állo-mást elnyerni ohajtják, pályázati folyamod-ványaikat, képességi-, honossági-, nyelvbeli ismeretükrőli és eddig lévő szolgálatukrőli bizonyítványaikkal felszerelve folyó évi ok-tóber hó 30-ig hozzám beadni.

A választás folyó évi november hó 3-án délelőtt 10 órakor fog Csáki-Gorbó községében a körjegyzői irodában megtartatni.

A járás szolgabirájától Csáki-Gorbón, 1884. október 6-án.

Vállya Ferencz, szolgabíró.

HIRDETMÉNY.

Közhirrre tétetik, miszerint az 1868. évi XXXVIII. törvényezik 39-ik §-sa értel-mében Péterháza községben kihasított s kö-zös iskolai vagyont képező 1300 □ öl le-gelő folyó évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájaker Szamosujvárt a szolgál-bírói irodán tartandó nyilvános árverezésen a legtöbbet ígérőnek örökáron elfog adatni.

Arverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékat bánatpénzzül az árverés meg-kezdése előtt letenni kötelesek.

A többi árverési feltételek az árverés napján lesznek megtudhatók.

A járás szolgabirájától Szamosnjvártt, 1884. október 2-án.

Br. Bánffy László, szolgabíró.

Használati útásítás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveg-hez ingyen mellékeltek.

FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalúlag kitént-tett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czímjegyemet módosítom s arra kék nyomathan saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén egyszersmind védjegyként a bndapeiti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

csúzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások stb. stb. ellen. Fogtisztítószerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fé-nyét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztta, szagtalan izz nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősí-tésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára: egy nagy üveggel 80 kr., egy kis üveggel 40 kr.

BUDAPEST, IV., BRAZAY KÁLMÁN, MUZEUM-KÖRÚT 23.

A bizományosok névsora:

Kapható: Demeter Béla, Nik Ferencz, Ehrenkauf Ferencz, Róth Pál, Kiss János, Munzát Pál, Göczi Károly. 2—3(286)

(116)16—20

külön árjegyzék mellett elvállaltak.

Temetések: halottas kocsí kísérettel együtt 25 ft, 40 ft, 70 ft, 100 ft, 150 ft, 200 ft és felelbb

BERENDEZETT RAKTÁRRAL NAGYOBBITOTTAM. MINDENNEMŰ RCZ. ÉS FAKOPORSOK ÉS MŰKOSZORUKBÓL KÉSZ HALOTTI CZIKKEKKEL.

Egyszersmint értesitem a nagyérdemű városi és vidéki közönséget, hogy üzletemet egy egészen különálló

— Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszköztetnek. — és SZÖTTESEK kitűnő minőségben A DEÉSI SZÖVŐGYÁRBÓL.

Jóságú FÉRFI- és NŐI KEZTYŰK, ASZTALNEMŰK, TÖRÖLKÖZŐK, KÖTÉNYEK CSINAVATOK, PIPEK és RÖVIDÁRÚKBÓL GYÁRI RAKTÁR. Továbbá elismert PAPLANYOK és MATRÁCZOK, CHIFFONGYOLCSOK, GYAPOT- és LENVÁSZNAK, BUTORKELMEK, FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, FUTÓ- és ASZTALSZÖNYEGEK,

Női díszített kalapok	2 ft6l 15 frtig.	Férfi egyszerű ruhakelmék	2 ft6l 7 frtig.
Női díszítettlen "	20 krt6l 3 frtig.	Férfi posztó-kalapok	1 ft 50 krt6l 5 frtig.
Női felöltők	5 ft6l 50 frtig.	Férfi nyakkendők	50 krt6l 2 frtig.
Női ruhakelmék	25 krt6l 1 ft 50 krtig.	Férfi fehér- és színes ingek	80 krt6l 3 frtig.
Női- és leányczipők	1 ft6l 6 ft 50 krtig.	Férfi czipők	5 ft 50 krt6l 7 frtig.
Női vállfűzők (miederek)	80 krt6l 5 frtig.	Férfi alsó ingek	1 ft 50 krt6l 5 frtig.
Női kész len és schifon ingek	1 ft6l 5 frtig.	Férfi alsó nadrágok	1 ft 50 krt6l 3 frtig.
Női seelyem ruhakelmék	1 ft6l 3 frtig.	Férfi fűszeklik	20 krt6l 1 ft 50 krtig.
Női hátrász- és posztó kendők	50 krt6l 15 frtig.	Férfi utazó sálók	50 krt6l 3 frtig.
Női sima- és mintázott barchettek	20 krt6l 45 krtig.	Férfi esőernyők	1 ft6l 12 frtig.

FÉRFI- ÉS NŐI DIVATKERESKEDÉSEBEN DEÉSEN

P A P P J E N Ó
ES A LEGNAGYOBB VÁLASZTEKBAN KAPHATÓK
A TELI IDÉNYRE MEGJÖTT